

ABC

NOWINY CODZIENNE

Nr. 147 A

Rok XIV

WARSZAWA

PONIEDZIAŁEK

22 MAJA

1939 R.

Cena 10 Gr.

W

„I INSZY NARODOWIE
GDY CO Z KIM DZIAŁAJĄ,
SZCZĘŚCIEM TO SOBIE ZO-
WĄ, GDZIE POLAKI MAJĄ”

Mikołaj Rej

Nowa prowokacja w Gdańsku

Tłum zdemolował polski urząd celny

Ostry protest Komisarza Generalnego R. P.

PAT donosi z Gdanska pod da-
ta niedzielną:

Dnia 20 bm. wieczorem ROZA-
GITOWANY TŁUM ZAATAKO-
WAŁ DOM POLSKICH INSPE-
KTORÓW CELNYCH w Kaltho-

fie, na granicy terytorium Wolne-
go Miasta Gdańska i Prus Wschod-
nich, UŻYWAJĄC BRONI PAL-
NEJ, PETARD itp.

Polscy inspektorzy celni ze
swej strony nie robili użytku z

broni, lecz na skutek nacisku tłum-
u i żądania komisarza policji,
który oświadczył, że nie może
brać odpowiedzialności za ich
bezpieczeństwo, zmuszeni zostali
do opuszczenia domu około go-

dziny 23-ciej i udali się do pobl-
skiego Szymanowa.

Po ich wyjściu tłum wtargnął
do domu, demolując jego wnę-
trze.

Na wiadomość o incydencie
Komisarz Generalny R. P. wyde-
legował na miejsce swego zastę-
pcę w towarzystwie dwóch urzę-
dników dla zbadania przebiegu
wypadków.

Zastępca Komisarza Generalne-
go zawiadomił telefonicznie radcę
Senatu Siegmunda o zamiarze
zbadań na miejscu sprawy, na
co p. Siegmunt zaproponował, że
przydzieli do towarzystwa zastę-
pcy komisarza generalnego urzę-
dnika policyjnego. Zastępca komi-
sarza generalnego wyraził zgodę
STRZAŁY W POWIETRZE.
NA SKUTEK NASTĘPNYCH
DWÓCH STRZAŁÓW ZOSTAŁ
na tę propozycję; jednakże po

chwili p. Siegmunt zatelefonował
powtórnie, zawiadamiając, że nie
ma nikogo, kto by mógł towarzy-
szyc zastępcy komisarza general-
nego do Kalthofu.

Po przybyciu na miejsce w
chwili, gdy dla zbadania miejsca
incydentu zastępca komisarza ge-
neralnego oraz dwaj urzędnicy
oddalili się od samochodu, NIEZ-
NANI OSOBNICY ZAATAKO-
WALI CZYNNIE SZOFERA SA-
MOCHODU, KTÓRYM PRZYJE-
CHAŁ ZASTĘPCA KOMISARZA
GENERALNEGO.

SZOFRER W OBRONIE WŁAS-
NEJ ODDAŁ NAJPRZÓD DWA
ZABITY JEDEN Z NAPASTNI-
KÓW.

W związku z napaścią na pol-
skich inspektorów celnych i na
samochód, którym przybył zastę-
pca komisarza generalnego do
Kalthofu, KOMISARZ GENE-
RALNY RZECZYPOSPOLITEJ
ZŁOŻYŁ BARDZO OSTRY I
STANOWCZY PROTEST W SE-
NACIE WOLNEGO MIASTA
GDAŃSKA.

5.000 oficerów

na bankiecie ku uczczeniu zwycięstwa Gen. Franco o imperium hiszpańskim

MADRYT, 21. 5. Gen. Franco
wydał wczoraj przyjęcie na cześć
5000 generałów i oficerów, którzy
brali udział w „defiladzie zwy-
cięstwa”. Przyjęcie odbyło się w
hallu banku hiszpańskiego.

Gen. Franco wygłosił przemó-

wienie, w którym podnosił zalety
wojskowego ducha hiszpańskiego
i stwierdził, że nie ma takich
przeszkód, które potrafiłyby za-
trzymać Hiszpanię na drodze do
stworzenia imperium.

sadorem Portugalii.

Po śniadaniu gen. Franco odje-
chał z Escorialu do Madrytu, a
dziś rano odjechał do Burgos. W
poniedziałek gen. Franco udać się
ma do Leon, gdzie odbędzie się
zegnanie niemieckiego legionu
Condora.

Przyjęcie dla dyplomacji

Legion niemiecki opuszcza Hiszpanie

MADRYT, 21. 5. Zakończeniem
uroczystości, związanych ze świę-
tem i defiladą zwycięstwa było
przyjęcie, wydane wczoraj po po-
łudniu przez gen. Franco w Escu-
rialu w klasztorze San Lorenzo
dla dyplomacji. W prastarych re-
fektarzach klasztornych podano
lunch. Do stołu zasiadł cały kor-
pus dyplomatyczny z marszałkiem
Petain na czele. Było to napraw-
dę pierwsze zetknięcie się genera-
lissimusa hiszpańskiego z korpu-
sem dyplomatycznym, akredyto-
wanym przy jego rządzie.

Gen. Franco przez dłuższy czas

rozmawiał z marszałkiem Petain.
Następnie nieco krócej z ambasa-
dorem Rzeszy von Stohrerem i z
Pedro Teotonio Pereira — amba-

Krwawe awantury żydowskie spowodu Białej Księgi

TEL AVIV, 21. 5. Sobotnie manife-
stacje żydowskie przeciwko „Białej
Księdze” zostały rozproszone przez
policję przy użyciu pałek gumowych.
24 manifestantów odniosło rany, z
czego 4 poważniejsze. Dokonano rów-
nież kilkunastu aresztowań.

Czasy się zmieniają...

Blum zwolennikiem jedności

CLERMONT FERRAND, 21. 5.
Na zgromadzeniu partii socjali-
stycznej przemawiał Leon Blum,
który starał się usprawiedliwić
linię polityczną rządu frontu lu-
dowego. Blum, przyjmując cał-
kowitą odpowiedzialność za poli-
tykę nieinterwencji w Hiszpanii,
oświadczył, że interwencja mo-

Intrygi żydowskie w Ameryce

NOWY JORK, 21. 5. 51 kapłanów
protestanckich i katolickich wysła-
ło apel do parlamentu Wielkiej Bry-
tanii, prosząc, by przeciwstawił się
postanowieniom „Białej Księgi” w
sprawach palestyńskich.

Ojciec Św. zwolennikiem

zbliżenia włosko-francuskiego

Akcja Stolicy Apostolskiej na rzecz pokoju

Ojciec św. Pius XII

przez Ojca Św. Piusa XII, który ma być
gorącym zwolennikiem zbliżenia wło-
sko - francuskiego. Należy nadmienić, że obecny sekretarz
stanu kard. Maglione, który przez lat 10 był nuncjuszem w
Paryżu uchodzący za wypróbowanego przyjaciela Francji. Ak-
cja Stolicy Apostolskiej jest prowadzona w sposób bardzo
dyskretny. Popieć przyjął przed kilku dniami Jezuitę O.
Tacci Venturi, który jest zaufanym doradcą Mussoliniego. Po-
dobno i ta audyencja dotyczyła stosunków pomiędzy Rzy-
mem a Paryżem.

Podawaliśmy wczoraj wiadomość o
próbach tajnych rokowań włosko -
francuskich, które prowadzi z ramie-
nia Francji b. minister Laval bezpo-
średnio z Mussolinim.

Dziś otrzymujemy następującą de-
peszę z Londynu:

LONDYN, 21. 5. Sprawa porozumie-
nia włosko-francuskiego jest przed-
miotem zabiegów również dyplomacji
watykańskiej. Wskazuje na to m. in-
fakt przyjęcia amb. François Poincét

Min. Ciano w Berlinie

Wizyta potrwa dwa dni

BERLIN, 21. 5. O godz. 11 ra-
no przybył do Berlina na zapo-
wiedziany dwudniowy pobyt wio-
ski minister spr. zagr. Ciano. Na
dworcze oczekiwali go: min. Rib-
bentrop, gen. Brauchitsch, adm.
Roeder, reprezentant feldmarsz.
Goeringa — gen. Milch, ambasa-
dory Japonii i Hiszpanii. Z dwor-

ca goście włoscy, w których poza
min. Ciano, widzimy gen. Pariani
i szereg wyższych urzędników
włoskiego ministerstwa spraw
zagr. odjechali do hotelu „Adlon”,
gdzie przebywać będą dwa dni.

Ambasador Anglii u ministra Becka

Dnia 20 b. m. minister spraw
zagranicznych J. Beck przyjął am-
basadora Wielkiej Brytanii w
Warszawie, sir Howarda Willia-
ma Kennerda.

hr. Ciano

W południe min. Ciano wraz z
gen. Pariani złożyli wieniec na
grobie niemieckiego Nieznanego
Żołnierza. Bezpośrednio po zło-
żeniu wienca Ciano złożył wizy-
tę von Ribbentropowi, który go
wkrótce po tym rewizytował. W
godzinach popołudniowych min.
Ribbentrop wydał na cześć wło-
skiego gościa śniadanie w hotelu
„Kaiserhof”.

Ks. Paweł jedzie do Berlina

BERLIN, 21. 5. Jak komuniku-
je niemieckie biuro informacyjne
regent Jugosławii ks. Paweł oraz
księżna Olga przybyć mają do
Berlina 1 czerwca.

Lot

„Yankee Clipper”

NOWY JORK, 21. 5. Dn. 20 bm.
o godz. 23.30 „Yankee Clipper” za-
wiadomił przez radio, że znajduje
się w odległości 1722 km. od New
Jorku i że posuwa się z regularną
szybkością 275 km. na godzinę.

Lot Yankee Clipper jak wiadomo
otwiera regularną komunikację lot-
niczą na linii Ameryka Pn. — Eu-
ropa.

Sensacyjne kulisy sprawy Lubonia

Zdemaskowanie roli „Zachospiru”

Szkodliwa intryga w porozumieniu z obcym państwem

Wychodzą na jaw kulisy spra-
wy, poruszonej w interpelacji sej-
mowej na plenum dnia 16 b. m.
przez p. posła Dudzińskiego.

Dotyczy ona pakietu akcji Lu-
bońskiej Fabryki Drożdży, Sp.
Akc., z siedzibą w Luboniu pod
Poznaniem. Rządzącą większością
portfelu posiadają dziś akcjonari-
usze polscy, ale przeszło czwar-
ta część całości jest w posiadaniu
dawnych, przedwojennych właścicieli,
rodziny Sinnerów w Karlsru-
hu. Akcjonariusze polscy Lu-
bońskiej Fabryki Drożdży rozpo-
częli starania o nabycie tej „resz-
tówki” zagranicznej, a rodzina
Sinnerów, starych przedwojen-
nych finansistów niemieckich, nie
robiła żadnych przeszkód.

Pertraktacje były na ukończe-
niu, chodziło tylko o uzyskanie

zgodę Centrali dewiz na przela-
nie do Karlsruhe pokrycia. Okaza-
ło się jednak, że transakcja nie
może być dokończona, bowiem w
Poznaniu (jak to brzmi w
jego ofercie: „in Westpolen”).
Pewne wątpliwości, z jakimi
spotkały się jego obietnice, usta-
piły, gdy rząd niemiecki prze-
konał się, że wkrótce gorzelnie nie-
mieckie Klanino, Brzemionna i
Lapiszewo istotnie otrzymały
przydziały i wznowiły pracę.

Tym sposobem p. Surin stał się
w Berlinie kontrahentem nie-
miernie pożądanym, tak, że Aus-
wertiges Amt i Reichswirtschafts-
ministerium skłaniały p. Sinnera
do udzielenia opcji na portfel w
wysokości 700.000 zł. p. Suryno-
wi. Tytułem dodatkowego przywi-
leju dla p. Suryna zdecydowano
się sprzedać akcje za cenę 435.000

złoty, gotów jest spowodować
uruchomienie kilku gorzelni oby-
wateli niemieckich na Pomorzu i
w Poznaniu (jak to brzmi w
jego ofercie: „in Westpolen”).

Pewne wątpliwości, z jakimi
spotkały się jego obietnice, usta-
piły, gdy rząd niemiecki prze-
konał się, że wkrótce gorzelnie nie-
mieckie Klanino, Brzemionna i
Lapiszewo istotnie otrzymały
przydziały i wznowiły pracę.

Tym sposobem p. Surin stał się
w Berlinie kontrahentem nie-
miernie pożądanym, tak, że Aus-
wertiges Amt i Reichswirtschafts-
ministerium skłaniały p. Sinnera
do udzielenia opcji na portfel w
wysokości 700.000 zł. p. Suryno-
wi. Tytułem dodatkowego przywi-
leju dla p. Suryna zdecydowano
się sprzedać akcje za cenę 435.000

marek, nie po kursie zł. 2.15 za 1
Mkn, lecz po obniżonym kursie,
t. zw. Spehrmark. Zatem za pa-
kiet nominalnie zł. 700.000 akcji
Lubońskiej Fabryki Drożdży za-
miast ceny 935.250 zł., „Zachospir”
zapłaci tylko około 500.000
złotych.

Nabycie niemieckiego portfe-
lu Lubońskiej Fabryki Drożdży
przez „Zachospir” stanowi gospo-
darczo wielką stratę dla przed-
siębiorstwa i jego dotychczasowych
akcjonariuszy. traci również
Skarb Państwa.

Dla pełnego obrazu wypadu
dodać, że „Zachospir” jest w isto-
cie rzeczy zamarkowanym karte-
lem, a jego członkami w większo-
ści przedsiębiorstwa, w których
głos decydujący mają poznańscy
i pomorscy Niemcy.

Blum

głaby sprowokować wojnę w
chwili, gdy opinia francuska da-
leka była od zgody i jednomyśl-
ności.

W zakończeniu swego przemó-
wienia Blum całkowicie poparł
linię polityki zagranicznej, po
której kroczy rząd Daladier. B.
premier wskazał wreszcie na ko-
niecność wzmocnienia jedności
Francji.